

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Staatsinrichting van Nederland

- 1p 1 In 1848 werd de grondwet in Nederland veranderd. Dit had gevolgen voor de machtsverhouding tussen koning en ministers.
→ Welke verandering kwam er in de machtsverhouding tussen koning en ministers?

Gebruik bron 1.

- 1p 2 Waarom stijgt het percentage kiesgerechtigden tot ongeveer 1900 slechts langzaam?
- A Omdat alle mannen het kiesrecht mochten uitoefenen.
 - B Omdat de koning uitbreiding van het kiesrecht tegenhield.
 - C Omdat de mensen geen interesse hadden in politiek en kiesrecht.
 - D Omdat maar een beperkte groep mannen kiesrecht had.

Gebruik bron 2

- 1p 3 Stelling: de bron is een voorbeeld van de emancipatie van een bevolkingsgroep.
→ Maak duidelijk dat deze stelling juist is.

Gebruik bron 3, 4 en 5.

- 2p 4 Drie groeperingen:
- liberalen
 - protestanten
 - socialisten
- Drie personen:
- Kuyper
 - Thorbecke
 - Troelstra
- Neem het onderstaande schema over op je antwoordblad en vul de groepen en de personen op de juiste plaats in.

	groepering:	naam persoon:
bron 3		
bron 4		
bron 5		

- Gebruik bron 6.*
- 2p 5 De tekenaar heeft kritiek op een maatschappelijk probleem in het begin van de 20e eeuw.
→ Geef aan welk probleem wordt bedoeld. Noem daarna een onderdeel uit de tekst én een onderdeel van de tekening waaruit dit probleem blijkt.

Doe het zo:

probleem: ... (noem probleem)

tekst: ... (noem onderdeel tekst)

tekening: ... (noem onderdeel tekening)

- Gebruik bron 7.*
- 1p 6 Geef een politieke reden waarom de tekenaar de vrouwen zo voorzichtig op het ijs laat stappen.

- Gebruik nogmaals bron 7*
- 1p 7 Wie is de schaatsende dame?
- A Aletta Jacobs, want zij was de sturende kracht achter de acties voor het vrouwenkiesrecht.
 - B Een dame van de SDAP, want zij wil geld in de bus van de baanveger stoppen.
 - C Koningin Wilhelmina, want zij was degene die toestemming moest geven voor het vrouwenkiesrecht.
 - D Wilhelmina Drucker, want door middel van aansprekende acties vroeg zij aandacht voor de heersende armoede.

- Gebruik bron 8.*
- 2p 8 Veel Nederlanders vonden de tekst van het protest in die tijd een belediging van een bevriend staatshoofd en dus onwettig. Maar voorstanders konden zich beroepen op de grondwet.
→ Noem **twee** grondrechten waarop ze zich konden beroepen.

- 2p 9 Vier beweringen over de positie van de koningin in de Nederlandse staatsinrichting:
- 1 De koningin is lid van de regering, maar de ministers zijn verantwoordelijk voor haar daden en uitspraken.
 - 2 De koningin moet in de Tweede Kamer de troonrede verdedigen.
 - 3 De koningin ondertekent de wetten voordat deze uitgevoerd kunnen worden.
 - 4 Omdat de koningin het staatshoofd is, bepaalt zij het beleid van de ministers.

→ Geef per bewering aan of deze **juist** of **onjuist** is.

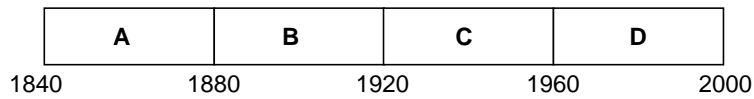
Doe het zo:

Bewering 1 is juist/onjuist (maak een keuze).

(enz. tot en met bewering 4)

- 2p 10 Volgens veel mensen moet de monarchie in Nederland blijven bestaan. Volgens anderen moet Nederland een republiek worden.
→ Geef voor beide opvattingen een **politiek** (dus geen emotioneel) argument.
Doe het zo:
Vóór de monarchie, want ... (geef een politiek argument).
Vóór een republiek, want ... (geef een politiek argument).
- 1p 11 Stel, de Tweede Kamer heeft een wetsvoorstel aanvaard.
Wat moet er daarna gebeuren vóórdat het voorstel een wet wordt?
- A De meerderheid van de Eerste Kamer moet akkoord gaan, waarna een minister en het staatshoofd een handtekening onder de wet zetten.
 - B De meerderheid van de Eerste Kamer moet amendementen indienen en de betreffende minister moet zijn handtekening onder de wet zetten.
 - C De voorzitter van de Eerste Kamer en de koningin moeten hun handtekeningen onder de wet zetten.
 - D De voorzitter van de Eerste Kamer moet het recht van initiatief toepassen en de betreffende minister moet zijn handtekening onder de wet zetten.
- Gebruik bron 9.*
- 1p 12 In de tekst zijn enkele woorden weggelaten die te maken hebben met verschillende personen die betrokken zijn bij de Nederlandse rechtspraak.
→ Welke beroepen moeten op de stippelijntjes worden ingevuld?
Doe het zo:
Bij 1 hoort ... (vul beroep in).
(enz. tot en met 3)
- 1p 13 Tot 1970 was er in Nederland sprake van opkomstplicht bij verkiezingen. De kiezer had de plicht om naar het stembureau te gaan. Er zijn voorstanders en tegenstanders van de opkomstplicht.
→ Ben jij **vóór** of **tegen** een opkomstplicht? Licht je mening toe met een inhoudelijk argument, dus niet met een emotioneel argument.
Doe het zo:
Ik ben vóór/tegen een opkomstplicht (maak een keuze), omdat ... (geef een inhoudelijk argument).

3p 14 Een tijdbalk:

Zes gebeurtenissen en/of ontwikkelingen uit de geschiedenis van de Nederlandse staatsinrichting:

- 1 beëindiging van de schoolstrijd
 - 2 invoering van censuskiesrecht voor de Tweede Kamer
 - 3 invoering van de klassieke grondrechten
 - 4 invoering van de sociale grondrechten
 - 5 tijdelijke afschaffing van de grondrechten
 - 6 wet tot invoering van algemeen kiesrecht
- Geef per gebeurtenis aan bij welke periode op de tijdbalk die hoort.

Doe het zo:

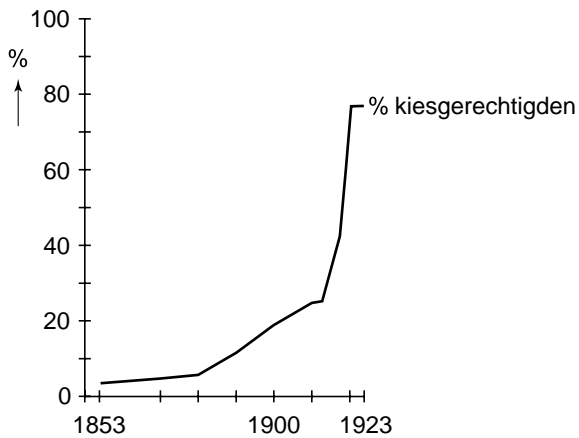
Gebeurtenis 1 hoort bij periode ... (vul een letter in).

(enz. tot en met gebeurtenis 6)

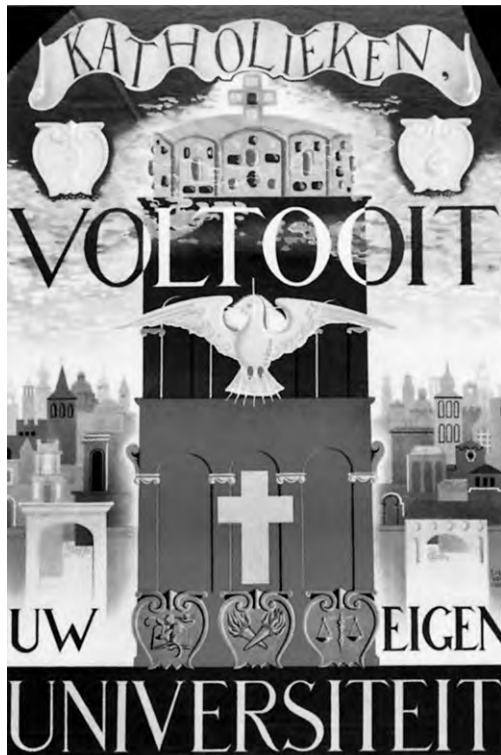
Staatsinrichting van Nederland

bron 1

Kiesgerechtigden (als percentage van de bevolking van 18 jaar en ouder) bij Tweede Kamerverkiezingen tussen 1853 en 1923.

bron 2

Toelichting

Op de afbeelding staan de woorden: Katholieken voltooit uw eigen universiteit

Drie bronnen met uitspraken van bekende Nederlandse politici:

bron 3

Uit een brief (28 december 1900):

Wat een verschil is er te zien tussen 1800 en 1900. En de veranderingen zullen nog sneller gaan. Ik ben ervan overtuigd dat in de komende eeuw de emancipatie van de arbeidersklasse tot stand zal komen. Er moet nog veel gebeuren, maar dat gáát ook gebeuren. Ik merk dat bijvoorbeeld aan een groep van veertig arbeiders, met wie ik regelmatig gesprekken voer. Ik sta er versteld van hoe zij zich ontwikkelen. Dat zijn de mannen voor de toekomst.

bron 4

Uit een redevoering van een politicus (rond 1850):

De staat heeft te zorgen voor de orde, de rust en de veiligheid. Daarvoor zijn politie en justitie nodig en tegen aanvallen van buitenaf een leger. De staat mag zich niet rechtstreeks met het economische leven bemoeien. De staat moet wel voor gunstige voorwaarden zorgen, zoals kanalen, havens en wegen.

bron 5

Uit een artikel van een staatsman (rond 1900):

Ik vind de overheid pas duidelijk christelijk wanneer zij zich laat leiden door de christelijke normen en waarden in de samenleving.

bron 6

Een tekening van Albert Hahn (1910).

Overeenstemming.

Jongen links: "Wij zijn vegetariërs, wij eten nooit vlees."

Jongen rechts: "En wij zijn proletariërs en wij eten ook nooit vlees."

(*Vegetariërs* zijn mensen die uit principe geen vlees eten; *Proletariërs* zijn arme arbeiders.)

bron 7

Titel van de prent: 'Voorbereiding tot het feest der Vereniging voor Vrouwenkiesrecht' (8 februari 1919).

bron 8

Protest tegen de Amerikaanse president Johnson naar aanleiding van het Amerikaanse militaire optreden in Vietnam (1968).

bron 9

Maand cel voorwaardelijk geëist tegen politieagent

OOSTHUIZEN – Tegen de 38-jarige politieman P.W. uit Oosthuizen is gisteren voor de Amsterdamse rechtbank door de ... (1) ... een voorwaardelijke gevangenisstraf van een maand plus € 2000,- boete geëist. In het Kleine Gartmanplantsoen zou een jongeman van 24 jaar door een schot van de agent zijn gedood. Voor de rechtbank gaf de verdachte aan: "Ik ben onschuldig. Waar de kogel vandaan kwam, is voor mij een raadsel." De ... (2) ... wees erop dat in het lichaam van het slachtoffer geen kogel was aangetroffen en dat het bewijs tegen zijn cliënt ontbreekt. De ... (3) ... zal op 8 mei uitspraak doen.